

নাজরুল হুসাইন
"অপর্ণা"

"ARPON" Poems by Nazrul Hussain

পিতৃভা

অপর্ণা পূজা যুগপ

"পিতৃভা" হাজিরাফক দাখান জুৱানপতি হাজিরাফক দাখানপতি হাজিরাফক দাখানপতি

হাজিরাফক দাখান

অধ্যয়ন—নগাওঁ

গ্ৰন্থালয়—হয়বৰ গাওঁ

মাধব ঠোঁব — বহা

বানী প্রকাশনী — গুৱাহাটী

“ARPOH”

অৰ্পণ

মোৰ প্ৰিয় কবিতাপুথি “শ্ৰীপঞ্চমী”ৰ কবি অমৰ সাহিত্য-
শিল্পী-সাহিত্যিক পঞ্চনাথ শ্ৰদ্ধেয় শ্ৰীধনচন্দ্ৰ দাসৰ কবকমলত “অৰ্পণ”
আগবঢ়ালো।

— নজকল হুছেইন

ভাষা—দেৱনাগৰী
ভাষা—দেৱনাগৰী
ভাষা—দেৱনাগৰী
ভাষা—দেৱনাগৰী

গিৰাজীৱন

DHANA CHANDRA DAS
Manik Chandra Road

বন্ধুবৎস

বিলকুল দাস আৰু শিক্ষাগুরু পূৰ্ণনাথক শ্ৰদ্ধাৰে স্মৰিছো।

— নজকল

ভাষা—দেৱনাগৰী
ভাষা—দেৱনাগৰী
ভাষা—দেৱনাগৰী
ভাষা—দেৱনাগৰী
ভাষা—দেৱনাগৰী
ভাষা—দেৱনাগৰী
ভাষা—দেৱনাগৰী
ভাষা—দেৱনাগৰী
ভাষা—দেৱনাগৰী
ভাষা—দেৱনাগৰী

— গিৰাজীৱন

শুভেচ্ছাবাণী

DHANA CHANDRA DAS

Manik Chandra Road,

Uzan Bazar

GAUHATI - 1

15-7-79

বকত —

নজকল এজন ইং ১৯৭৯ চনৰ প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাৰ্থী ছাত্ৰ ।
কোমল বয়সৰ পৰাই কবিতা লিখা সাহিত্য জীৱনৰ অঙ্কুৰ প্ৰোথিত
কৰা ই এটা তেওঁৰ জীৱনৰ অদম্য উৎসাহ । “অৰ্পণ” কবিতা পুথি-
খনিত তেওঁৰ লিখা কবিতাবোৰেই তেওঁৰ উঠিঅহা জীৱনৰ প্ৰথম
প্ৰচেষ্টা; লিখকৰ এই চেষ্টা আৰু উত্তম ভৱিষ্যতে সফলকামী হওঁক
এয়ে মোৰ একান্ত আৰ্শ্ববাদ আৰু ভৱষা । ইতি— ইং ১৫।৭।৭৯

শ্ৰীধনচন্দ্ৰ দাস
সাহিত্যিক পেঞ্চনাৰ
গুৱাহাটী - ১

চাকনৈয়া

“অৰ্পণ”ত সামৰি লোৱা কবিতা যিনি বচনা কাল ১৯৭৮-৭৯
আগষ্ট । সন্নিবিষ্ট কবিতাখিনি কবিতা নামৰ যোগা হৈছেনে নাই সেই
কথা মই নাজানোঁ । তথাপিও শব্দৰ অনুভূতিৰে সৃষ্টি বাবে সেইবোৰ
কবিতা নামৰ যোগা বুলি মোৰ বিশ্বাস ।

কবিতাই মানুহক পৰিমল আনন্দ দিয়ে । কিন্তু বৰ্তমানে
এচামলোকে কবিতাৰ নামত যি আবৰ্জনা সৃষ্টি কৰিছে ফলত: তাৰ
প্ৰকৃত স্বাদৰ পৰা বিচ্ছিন্ন হৈ আহিছো ।

“অৰ্পণ” কবিতা পুথিখন হাতে লিখা অৱস্থাত পঢ়ি দেশৰ
অমৰ সাহিত্য শিল্পী সাহিত্যিক পেঞ্চনাৰ শ্ৰদ্ধেয় ধনচন্দ্ৰ দাস দেৱে
শুভেচ্ছাবানী ও শুধবাই দিয়াৰ বাবে তেওঁৰ ওচৰত লিখক চিৰ ঋণী ।

মোৰ প্ৰিয় শিক্ষাগুরু শ্ৰদ্ধেয় পূৰ্ণ নাথ দেৱে এপাহি ফুলচন্দ্ৰন
চটিয়াই দিয়াত তেওঁলৈ ধন্যবাদৰ নিৰ্ম্মালি যাচিলোঁ ।

কবিতা পুথিখনৰ শেষৰ ভাগত থকা ‘ইতিহাস’ নামৰ
কবিতাটো শ্ৰদ্ধেয় ধনচন্দ্ৰ দাসদেৱে পঢ়ি একে ভাৱধাৰাত পুনঃ লিখি
দিয়াত কবিতাটো প্ৰথম ভাগত ‘ইতিহাস’ নামেৰেই তুলি দিয়া হল ।
পুথিৰ শেষৰ ফালে থকা “গায়েৰি” নামৰ কবিতাটো বাইদেউ আলিফা
হুছেইনৰ কবিতাৰ কাপৰ পৰা তুলি দিয়া হৈছে ।

পুথিখন প্ৰকাশৰ বাবে অশেষ পৰিশ্ৰম ও প্ৰেছ কপি যুগুতাই
দিয়াৰ বাবে ককাইদেউ ইক্‌বাল হুছেইনক কৃতজ্ঞতাৰে শূৰিছোঁ ।

পাঠক সমাজে “অৰ্পণ” পুথিখন সমাদৰ কৰিলে ভৱিষ্যত
প্ৰচেষ্টাৰ বাবে উৎসাহিত হম ।

চিৰ চেনেহী মোৰ ভাষা জননী

(১৫৭ নীতি) ইতি
নজকল হুছেইন ।

চাপৰমুখ
কল্যাণ কুটীৰ
২ অক্টোবৰ, ৭৯
গান্ধী জয়ন্তী

মুদ্রক :-

হিন্দুকাব

ইউনাইটেড প্রিণ্টাৰ্চ

তিনিচুকীয়া ৭৮৬১২৫

এপাহি ফুল চন্দন

মৰমৰ ছাত্ৰ নজকল হুহেইন (বাণা)ৰ “অৰ্পণ” কবিতা
 পুথিখনি হাতে লিখা অৱস্থাতে পঢ়িলোঁ। কবিতা কেইটিৰাম্পৰ্কে
 সীমথায়থ আলোচনা কৰি মতামত দিবলৈ মই অপাৰগ; কিয়নো
 মই কবি সাহিত্যিক নহওঁ। তথাপি মনত নোলোৱা দুটিমান কথা
 প্ৰকাশনকৰি নোৱাৰিলোঁ। ইচ্ছাকৃত হৈছে। ইয়াৰ নিত্যাৰ্থ।
 চলি থকা কবি সাহিত্যিক সকলে সদায় মানুহৰ সমাজৰ কথা কয়।
 এই পৃথিবীখন পুৰণি হলেও নতুন মানুহৰ বাবে ই সদায় নতুন।
 আগতিকে কবি সাহিত্যিকে এই পৃথিবীৰ বুকুতে তেওঁলোকে দেখা
 ক'পোৱা বাস কৰা, সমাজখনৰ, ভগতখনৰ কথাবোৰ নিজস্ব ভঙ্গীৰে আনক
 কব খোজে। তেওঁলোকৰ দৃষ্টিত পৰা অসামঞ্জস্যখিনি, অসুন্দৰখিনি নিকা
 কৰি এখন সুন্দৰ পৃথিবী গঢ়াৰ সপোন দেখে সেয়েহে কবিয়ে লিখিছে

“চঞ্চল লুইতৰ বুকুত

নাচিছে সোৱা

ছন্দময়ী জীৱন্ত কবিতা

শতাব্দীৰ আন্ধাৰত

পোহৰ বিচাৰি আনি

ভাঙি দিম যুগৰ মৌনত।”

কবি সকল সুন্দৰৰ পূজাৰি। মানৱ প্ৰেম তেওঁলোকৰ জীৱন
 দৰ্শন। তৰুণ কবিৰ কণ্ঠতো মানৱতাবাদৰ ছটি এটি সুৰ শুনা যায়

“নিপীড়িত জনতাৰ প্ৰাণত সেই সুৰে
 তুলিব বিজোহৰ জুই।”

মূল্য— ৩.০০ (তিনি টকা)

প্ৰকাশনা
 প্ৰিণ্টাৰ
 ৭৮৬১২৫
 তিনিচুকীয়া

“ কলা বগা মানুহ একে
মাথো বং হে বেলেগ । ”

যৌৱনৰ দুৱাৰ দলিত ঠিয় দি তেওঁ যৌৱনৰ মাদকতা অনুভৱ
নকৰাকৈ বকা নাই । “পাপবি” “অৰ্পণ” আদি কবিতাত তাৰে
কে আভাষণ আছে । কবিতাৰ ত্যাগত কবিতা, ত্যাগ নিশ্চল
কঠোৰ বাস্তৱতাই কেতিয়াবা হেঙাৰ স্বৰূপে দেখা দিলেও যি
সকল কবি সাহিত্যিকে তাক প্ৰত্যাৱৰ্তন স্বৰূপে গ্ৰহণ কৰি নিজৰ
পথৰ পৰা আতৰি নাহে তেওঁলোকেই পৃথিৱীৰ অমৰী সাহিত্য কৃতি
থৈ যাব পাৰে নজকলেও যাতে তেনে সাহিত্য কৃতিৰ সৃষ্টি কৰিব
পাৰে সেই আশা আমি ৰাখিছোঁ । স্থিতৱস্থাটোক কবি সাহিত্যিকে
গতিশীলতাৰ পক্ষত সদায় তেওঁলোকে নিজৰ শিল্প কৌশল ব্যৱহাৰ
কৰে । কাৰণ গতিশীলতাই জীৱন আৰু স্থিতিশীলতাই মৃত্যু । গতিকে
নজকলৰ কাব্য প্ৰতিভাই গতিশীল হওঁক, বিদ্ৰোহী কবি নজকলৰ দৰে
এওঁ নজকলো অসমত ভাস্কৰ হৈ উঠক এই কামনাৰে ।

ইতি

ক্ৰীপূৰ্ণ নাথ

চাপৰমুখ হাই স্কুল

“ । তুমি চাওঁ দলী গীত

নচৰি ককাণ্ডিত্য দাত্য চান্দ । নিজৰ দলিত ককাণ্ডিত্য
দাত্য দলিত দলী গীত দলিত দলিত দলিত দলিত দলিত
দলিত দলিত দলিত দলিত দলিত দলিত দলিত দলিত
“ । দলিত দলিত দলিত দলিত

অৰ্পণ

প্ৰেম বিয়াকুল মনে দেখিলে। সখি

গাইছিলো মধু সঙ্গীত

পাইছো মই তোমাৰ

যৌৱনৰ

ইঙ্গিত

কোৰাঁছোন প্ৰিয়া

মেঘৰ আঁৰে আঁৰে ভূমি

কিনো চোঁৱা জুমি

আদৰেৰে সখি

আত্ম - প্ৰতীতিৰ

গভীৰতা স'তে চিনাকী কৰালা ।

পৃথিৱীৰ সুন্দৰতা

আকাশি তৰাতি

ধূপি ধূপি তৰালিৰ

মাজত জোনাকী

তোমাৰ হাঁহি

পদুমৰ পাহি

হাঁহা ভূমি পাপবি

ফুলৰ পাপৰিনে

প্ৰেমিকা ভূমি

বুজিব নোৱাৰি !

সিপিঠিত

মনোলোভা দেহেৰে

কবিল। মোক বলীয়া

ৰূপত হ'লোঁ মই মতলীয়া

তোমাক বিহাৰোঁ সখি

শেতেঙ্গী কাষত

পাপবিব সুবাসত

....

মীতু চ্যাউ চ্যাউ চ্যাউ

মীতু চ্যাউ চ্যাউ চ্যাউ

মীতু চ্যাউ চ্যাউ চ্যাউ

মীতু চ্যাউ চ্যাউ চ্যাউ

মীতু চ্যাউ চ্যাউ চ্যাউ

মীতু চ্যাউ চ্যাউ চ্যাউ

মীতু চ্যাউ চ্যাউ চ্যাউ

মীতু চ্যাউ চ্যাউ চ্যাউ

মীতু চ্যাউ চ্যাউ চ্যাউ

মীতু চ্যাউ চ্যাউ চ্যাউ

মীতু চ্যাউ চ্যাউ চ্যাউ

মীতু চ্যাউ চ্যাউ চ্যাউ

মীতু চ্যাউ চ্যাউ চ্যাউ

মীতু চ্যাউ চ্যাউ চ্যাউ

! মীতু চ্যাউ চ্যাউ চ্যাউ

মীতু চ্যাউ

(২)

ইতিহাস

মুষ্টি মুক্ত কবিলোঁ। হাতৰ

স্নিগ্ধ-শান্ত হ'ল সবে জীবনৰ

পুনৰুৎপত্তি মুষ্টি কবিলোঁ। বন্ধন

মুক্তি হ'ল সেয়েহে বিপ্লবৰ প্ৰচণ্ড কম্পন।

সেই হস্তাঘাতে হ'ল চূৰ্ণাকৃতি

দেশৰ চোৰাং ক'লা বাঞ্ছনীয়

অগ্নিত উদ্ভাসিত

অপ্ৰকাশ হোৱাৰ দৰেই প্ৰকাশ

বক্তৃ হই ব'ল ক্ষমাহীন ইতিহাস।

(৩)

নতুন বস্ত্র

মই

বৈ

যাওঁ

নদী হৈ

ফুলাম গামোচাবে

মোক নেভেটিবা ;

ফুলবোৰ উটুৱাই নিম

বৰ্ষাব ঋতুত

ওলাই আহিছে। মই

বামিমাছ

যেনি তেনি পথাৰত ঘূৰিছে

গৰখীয়া লবাহঁতে

এচাৰি বোৰেৰে দুই এটা

মাছ মাৰিছে

মই

বৈ

যাওঁ

নদী হৈ !

মাক্সবাদ

সৰ্বহাৰাৰ একনায়ক

আতঙ্কিত আমি

ভাৰত, কোনে কয় গণতন্ত্ৰ ?

আমি কওঁ ধনতন্ত্ৰ !

সমাজ শ্ৰেণীৰ অস্তিত্বৰ লগত

নিবিড় সম্বন্ধ সংস্ৰুতিহীন

সিহঁত শ্ৰমজীৱি মানুহ

নতুনকৈ প্ৰোথিত হোৱা

সংকীৰ্ণ দিগন্তত

বুৰ্জোৱাৰ অধিকাৰ

ঐক্য আৰু স্বতন্ত্ৰতা

ছদ্মবেশত সৰ্বহাৰা জাগি উঠে।

প্ৰণয়

তোমাৰ প্ৰণয়

বসন্তত এপাহি বঙা কববী হব

মৰম উজাৰি নিদিবা

ব'ব' দিয়া তাৰেই বচা বান্ধনা

কপৌ ফুলে তোমাক গুৱাব

তাৰেই মোৰ লগত কথা কোৱাব

তোমাৰ প্ৰণয়

বসন্তত এপাহি বঙা কববী হব

সেউজী' ছববিত তুমি মুগুবা

যৌৱনৰ লালিমা বব

মথি !

তোমাৰ গুপ্ত প্ৰণয়

মধু জোনালী ।

নৃশংস

আফ্ৰিকাৰ অৰণ্যত

নৃশংস চিকাৰ !

কেচা তেজৰ গোক

মোৰ সমস্ত দেহত

কোনে সিহঁতক

ডেগনেৰে খুচি হত্যা কৰিলে ?

ক'লা বগা মানুহ একে

মাথোঁ বঙহে বেলেগ

আফ্ৰিকাৰ অৰণ্যত

... ..

এনেকৈয়ে

- পানী বৈ আহে এনেকৈয়ে
বোৰ্তী নৈক কোনে বাধা দিয়ে

(প্রকাশিত)

চঞ্চল লুইতৰ চৌ

চঞ্চল লুইতৰ বুকুত
নাচিছে সৌৰা
ছন্দময়ী জীৱন্ত কবিতা
শতাব্দীৰ আন্ধাৰত
পোহৰ বিচাৰি আনি
ভঙ্গি দিম যুগৰ মৌনতা ।

(প্রকাশিত)

(৮)

জীৰ্ণ পজাঁ

শীৰ্ণ - জীৰ্ণ দুখীয়াৰ পজাঁত
দুখাবৰ মুখত
বিপ্লৱ আৰু ৰাজনীতিৰ
প্রচণ্ড কম্পন

উজনিমূৰা বেলত

দুটি নাবালক শিশু

সিংহতৰ কণ্ঠত

নীৰ বৈ পৰিছে

সিংহতৰ কণ্ঠত

কণ্ঠ মিলাই গালে।

শৈশৱ আমাৰ

আনাদৃত অনাচাৰ

... ..

(প্রকাশিত)

(৯)

লিমাৰিক শক্তি

স্বাধীনতাৰ পিচতো
ফটা চাদৰেৰে
প্ৰসূতিৰ ঘাঁ কিমান ঢাকিবা ?
শিশুবধ যন্ত্ৰ কিমান চাবা ? ?
বানপানীৰ ঢেওখনি কিমান শুনিবা ? ? ?

● * ●

জুই জ্বলিছে
জুই জ্বলিছে
শোষণ তোষণৰ জৰ্জৰিত অসম
প্ৰান্তে প্ৰান্তে
লেলিহান তপ্ত শিখাৰে
জুই কুৰা বঙা হৈ উঠিছে
আক বঙা হৈ উঠিছে

● * ●

ইতিহাসৰ ডাঠবিনত
চালুকীয়া বাজনীতি... ঠাই
নিলজ্জ চতুৰালী সিহঁত
নতুনৰ সৃষ্টিৰ বাবে বিপ্লৱ লাগে
লাগে অগ্নি মন্ত্ৰৰ অগ্নি দীক্ষা ।

(প্রকাশিত)

বিদ্রোহী

গণ-বিপ্লৱৰ উদ্‌দৰ্শন কৰিছে তৃষাতুৰা
আমাৰ অন্তৰতো জাগিছে স্বাধীনতাৰ স্পৃহা
সেয়েহে আজি
কদ মন্ত্ৰৰে দীক্ষিত হৈ
আহিছো জননীৰ চৰণ ধুবলৈ ।
স্বপ্নাবিষ্টৰ দৰে আমি আপোন পাহৰা
আমি বীৰ বহুৱা
আমি বীৰ
আমি জোৱান ডাঁক
আমি লালডেঙ্গা
আমি বিদ্রোহী ফিজো

.....
অগ্নিত উদ্ভাসিত হওঁক
সঙ্গীন

উকৰাই দিয়া বীৰ শহীদ মুকুন্দৰ দৰে
মুৰৰ খোলা
ভুমকলি হলেও ক্ষান্ত নহওঁ
জাগ্ৰত হৈ থাকিম
বৰষা বিদ্রোহী মেঘৰ দৰে ।

(প্রকাশিত)

এপাহি ফুল

বহুদিন ধৰি মাতিছোঁ তোমাক
 অশ্রু-সিক্ত নয়নে হাঁয় !
 আপোন জনক এৰি থৈ তুমি
 হলা প্ৰিয়া চিৰবিদায় ! !
 উদ্ভীয়মান পখীৰ দুৰন্ত বিচৰণ পথত
 দিগভ্ৰান্ত হৈছোঁ মই
 কপ-যমুনাত গাতো তিয়াই
 আপোন ভূগীয়া হৈ ।
 জীৱনৰ মাধুৰিমা পান কৰি কত জন
 মতলীয়া পৰিছে হৈ
 দিগভ্ৰান্ত পখীৰ দৰে সেই পথ বিছাৰি
 হাঁহাঁকাৰ হয় বিবহী হয় !
 কেতেকী ফুলেবে নোশোভে খোপা
 যিদিনা আহিব জীৱন বথ
 পাহৰিবা সেই দিনা ক'লা চুলি কোচাক
 উপহাস কৰিব তোমাক ।
 জোনাকত পছমে হাঁহে পছমৰী পাৰ্শ্বৰ সৰে
 অতীত নাযাবা পাহৰি
 তথাপিও অতীতক নাথাকিবা ধিয়াই
 হাঁয় - হাঁয় অতীত বুলি ।

বৰ্ষাৰ প্লাৱনেৰে বোৱালা তুমি
 প্ৰেম আকুলা বিবহিনী
 নদীৰ তীৰে তীৰে বৈ গ'ল মাথোঁ
 যৌৱনৰ লালিমা চাতকিনী
 শুনাচো' বাটকৰা গাইছে কোনে
 স্তম্ভুৰ গীতি - ছন্দ -
 বুজিছানে বাক গীতৰ কথা
 নহয় জানো সেয়ে প্ৰিয়াৰ ভাষা
 ব্যাথাভৰা গীত সেই পুলকিত মনেৰে
 শুনियोৱা অচিনাকী বাটকৰা
 বিলৰ পছম বিলতে ফুলক
 নানিবা চিঙি তুমি
 বাহি হলে ফুল পাহি
 অকালতে যাব লেবেলি ।
 পছম পাতৰ পানী নাথাকে ঠিয় হৈ
 শুনিছানে চাগৈ কেতিয়াবা
 যৌৱন ঠুংকা কাচৰ পুতলা
 এয়ে সৃষ্টিৰ আদিতমা ।

(পঠিত)

নীল বেদনা

তুমি নাজানা নজলা ধূপ

বেদনা কিমান?

পালতৰা নারব দবে

জীৱনটো গৈ আছে

আলাময় হিয়ায়ে তাৰ

প্ৰহেলীকাময় জীৱনটোক

কেনেকৈ বুজিবা

দুখবোৰ খুপ খায়

জলাব একুৰা চিতাব জুই ।

মাক্সবাদ

সাম্য-মৈত্ৰী বণধনি দি

গনতন্ত্ৰ প্ৰতিষ্ঠা হল

সমাজবাদ - নৈবাশ্যবাদৰ বৃত্ত

হেৰাই গল

মাক্সৰ জ্যোতি সোঁৱা

পূৰ্ণৰূপে আকাশত

মাও — চে — ভুঙ

সমৃদ্ধ কৰিলা কাৰ তত্ত্ব ?

উকাৰেদী

বৈ আছেঁ তোমাৰ অপেক্ষাত

নীলিমাব ৰূপৰ পৰশত

নীলাভ আকাশৰ তলত

তোমাৰ গালত সখি —

চুমি — চুমি

তোমাৰ বুকুত চুমি — চুমি

ললেঁ বিদায়

শুনা

তোমাৰ ওঠৰ বাঙলী বঙেৰে

তোমাৰ মোৰ ওঠ বঙা হব ।

শায়েরী

১

আমাব পোহব
নহয় বেঙনি
সিহঁতব কথা
মাথোঁ ফুলজাবি

২

কলিজাব কেচা ভেজ
নহয় বিদ্রোহী
তাবেই লিখা আছে
আশাব বানী

৩

জীয়াব থকাৰ সংগ্রাম
তাভ লিখা আছে
বিদ্রোহী গান ।

বজ্জনীগন্ধা

গোলাপ ফুলব মধুব সুবাসে
তোমাব হাঁহিব প্রকাশ কৰিলে
তোমাব বিদ্রোহী কবিতাই
ভুলিলে কাণে কাণে সপোন সবিতা
অসমভূমিব মাজে ফুলে ফুল
সেউজী গছবে মূল
কুলিয়ে গাই অলেখ ভাষা
ভাত আছে হেনো অলেখ আশা
বজ্জোৱা কুলি ভূমিয়েই মোহন বাঁহি
যেন এটি সুমধুব হাঁহি
বহাগী, তুমি আনিলা পলাশী বন
মইতো কৰা নাচিলো মন ।

(প্রকাশিত)

হাঁহি

- অসমীয়া ডেকা-গাভৰুৰ কপালত বিজয়ৰ তিলক দেখি
মাতৃ অসমীৰ ওঠত বিৰিঙে মিঠা হাঁহি ।

অনুভূতি

ভেজ মাংসৰে গঢ়া মোৰ দেহ
গভীৰ নিশা হত্যা কৰিলে
নিবৰ প্ৰহৰ চকুলো
ধূসৰ শূন্যতাত মোৰ দৃষ্টি
নিৰ্জনতাৰ নীৰৱ ভাষাৰ
এতিয়া যৌৱন বৈ পৰিছে
ভেজ মাংসৰে গঢ়া মোৰ দেহ
গভীৰ নিশা কোনে হত্যা কৰিলে
আঙুলিবোৰ মেলি দিয়াত ক্ৰমে
সিহঁতৰ ফালে আগবাঢ়ি গ'ল
কিছুমান কাড় হৈ
ইস :
মৃত্যুৰ কি যন্ত্ৰনা ।

শায়েবী

পাহাৰৰ বুকুয়েদি বৈ যোৱা নিজবাটিৰ
পানীৰ পৰিত্ৰতা ধিনি হেবাই গ'ল
এজাক শওনৰ আগমনত
হঠাতে কিছুমান বগলী উৰি আহি
পানী ধিনি স্পৰ্শ কৰি গ'ল ।

(প্ৰকাশিত)

(১৮)

প্ৰতীক্ষা

চাকিৰ তলত আক কিমান কিমান পঢ়িবা ?
এইবেলি ইলেকট্ৰিক দিম বুলি কৈছে
তুমি চাবলৈ আহিবা
চাকিৰ তলত কিমান পঢ়িবা ?
অনুভূতিৰ শব্দবোৰ হঠাতে
অস্ত্ৰ হয়
অস্ত্ৰ অস্ত্ৰ হয়
অস্ত্ৰ অস্ত্ৰ হয়
অস্ত্ৰ অস্ত্ৰ হয় ।

ঠুকা যৌৱন

বৰষুণ জাকৰ পিছত
ব'দ ওলাল
এশ যুজাক ঘোঁৰাৰ পিঠিত
বিজয়ী নিচান
বৰষুণ জাকৰ পিছত
ব'দ ওলাল
কেচুৰাৰ কান্দোনত
মাকে পিয়াহ খুৱাব পাহৰিলে
আজি শিশু
কালিৰ নেতা
ইয়ে বৰনে বাক সময়ত ?

(১৯)

নহণ্ড বিদ্ৰোহী মোগল

মই অসমীয়া
অসমৰ
নহণ্ড বিদ্ৰোহী মোগল
মাথোঁ
মই বীৰ অসমৰ
মই দুৰ্বাৰ
ছনোঁতি কৰোঁ চুবমাৰ
মই কবি মুচলমান
ললাট বক্তৃতাটীকা মোৰ কপালত
বিদ্ৰোহী কেচা তেজ মোৰ হৃদয়ত
অসম বন্ধাৰ বাবে কৰোঁ মহাবণ ।
নবীন উষাতে
বাঙালী তেজেৰে
মাতিছে আমাক স্বদেশ বন্ধাৰ বাবে
... ..

(সাপ্তাসিক "মুজাহিদ" প্রকাশিত)

চিৰ বিদ্ৰোহী

মই চিৰ বিদ্ৰোহী
মই চিন্ময়
মই ত্ৰিন্ময়
মন মোৰ বণক্লান্ত
হোৱা নাই শান্ত
মই অগ্নিধুমক
অগ্নি পুৰুষ
অগ্নিমন্ত্ৰ গাওঁ
অগ্নি বীণাত বাজে মোৰ
মহামিলনৰ ঐক্যতান

(প্রকাশিত)

যোৱন

জীৱনটো তুমি কেনেকৈ বুলালা ?
বঙা-নীলা বহু বঙেৰে
সেই ফিয়েটখনৰ বঙটো ইমান ভাল লাগিছে
সেই বঙেৰে গাভৰু জনীয়ে এখন শাৰি কিনিলে
প্ৰসাধনৰ প্ৰলেপ সানি যোৱন ঢাকিলে
মাথোঁ
মাজবাজি অববোধ যোৱনে কান্দিছে ।

পাপৰি

তোমাৰ প্ৰেমভৰা হৃদকুৰ আমন্ত্ৰণ
মনত পৰিছে, তোমাৰ স্মৃতি প্ৰতিক্ষণ
বিছাৰিছে। তোমাৰ সখি,
উশাহৰ শব্দ
সুগন্ধি শেৰালি।
পাপৰি তোমাৰ সৌন্দৰ্য্যৰ দীপ লিখা
হুণ্ডনে জ্বলে হিয়াত তুয়া
থুপি থুপি অৰালিৰ মাজে
চুমি-চুমি তুমি
আঁকিলা জোনালী বেখা।
কোৱাচোন পাপৰি কিয়
বুকু দিলা উদঙাই
মনয়ে মোৰ নিয়ে উকৰাই
ফাগুনৰ মলয়া জাকে
উকৰাই নিয়ে আঁচল
মন হয় মোৰ চঞ্চল
প্ৰেম উন্মাদনাত কৰা নাই বণ
অভিসাৰিকা হয় সঙ্গোপন;
সুৱদি মাতেৰে দিছিল আশা
কপালী জোনাকত
শুনালো অলেখ প্ৰেমভাষা

পলাশবনত বলীয়া বতাহ
চোৱা জুমি প্ৰিয়তমা
প্ৰেমৰ বতাহনে বিবহৰ বতাহ
হিয়া উজাৰি কোৱা
সেই গোপন কথা।
পাপৰি!
তোমাৰ যৌৱন কালে
অনন্তকালে গাইছে
প্ৰেম আকুলা আৱহ সঙ্গীত
জালি দিম তোমাৰ বাবে প্ৰদীপ
হৃদয়ত জালিব তাৰেই প্ৰেম দীপ !!
তোমাৰ উতলা যৌৱনৰ লালিমাবে
বোলাম মোৰ কোমল হিয়া
অযুত মৰম যাচি তুমি
কোমল হাতেৰে নিশ্বালি দিয়া
প্ৰেম-প্ৰস্তুবত আছে পাপৰি
তোমাৰ গীতৰ সুমধুৰ ছন্দ
পোৱা নাই আজি তাৰ গোন্ধ
কাৰহঁতে গাম সেই গীত হাঁয়
তুমিয়ে মোৰ কাষত নাই !!
ভাল পাওঁ মই তোমাক পাপৰি
গুৱনী কবिला হৃদয় চাপৰি
নালাগে তোমাক অলেখ সাজ
সিদিনা সাজিম
প্ৰেমযুগমীয়া তাজ !

এটি সজ্জল নিশা

নয়ন পানীৰে লিখা

কাহিনী লিখিলো অভিসাৰিকা

ছকুত তোমাৰ নয়ন নীৰ

তিয়ালে মোৰ যমুনাৰ তীৰ

তুমি প্রতিমা

সৌন্দৰ্য্যৰ নিকপমা

সাজি কাৰেং কল্পনা

কৰিছোঁ তোমাক

নিৰ্তো বন্দনা ।

নবীন উষাতে কৰা প্ৰাতঃ স্নান

পঞ্চামৃত কৰা তুমি পান

তোমাক চালেই দেহি ।

হিয়া হয় জুব

গুৱনী হবানে মোৰ অন্তঃ পূৰ ?

তোমাৰ পাপৰি নামে

জ্বলালে শিখা

জোনালী বেখা হিয়াত ব'ল গাঁঠা

কোন আকাশৰ দেৱতা তুমি

ক'ব স্মৃষ্কৰ নীহাৰিকা ?

প্ৰকৃতি সুন্দৰী

স্বৰাস দায়িনী

গুণাবানে তোমাৰ জীৱন কাহিনী

দেহৰ মাধুৰিমাৰি তোলে সুভ্ৰান

শীতল হয় মন-প্ৰান ।

ঘূৰিলোঁ কত

মন বৃন্দাবন

বিছাৰিলোঁ বন-উপবন

সপোন দেখিলোঁ

ই জীৱনত

নহব অপূৰ্ব মিলন ।

(পঠিত)

ইতিহাস

হাতৰ মুঠি খুলি দিলোঁ

শীতল অনুভৱ কৰিলোঁ

পুনৰ মুঠি মাৰিলোঁ

বিপ্লৱৰ প্ৰচণ্ড ভুকু হল

সেই ভুকুত চূৰ্ণাকৃতি হল

ৰাজনীতি

জুইত উদ্ভাসিত হল

ইতিহাসে কাকো ক্ষমা নকৰে !

বহাগ

বহাগী !
 তোৰেই আগমনত
 মই মতলীয়া হলোঁ।
 চেনেহীৰ দেহৰ মাহ হালধীৰ গোন্ধত
 শুকান মাটি সাকৰা হল
 গগনৰ মিঠা মিঠা ছন্দত
 গাভৰু বলীয়া হল
 বহাগী !
 তইয়ে জানো পাগলী নহয় ?
 ফুলবচা গামোচাব
 তোৰ মৰমবোৰে
 মোক বলীয়া কৰি তুলিছে
 চা বহাগী !
 ভোকাতুৰ বাইজৈ তোক পাই
 সকলো পাইবিছে
 কিন্তু বহাগী !
 তই কি অগ্নিবীণা
 বজাবলে পাইবিবি ?
 (বঙালী বিহু সংখ্যা গণতন্ত্রত প্রকাশিত)

ক্রুদ্ধবক্ষ জীবন

তীক্ষ্ণ ফলক
 সহস্র বিপ্লবৰ প্রতীকলৈ
 লিখিলোঁ কৰিতা
 আক
 তুলি গলোঁ
 অগ্নিৰীৰ বিদ্রোহী স্বৰ
 নিপীড়িত জনতাৰ
 প্রানত সেই স্বৰে
 তুলিবা বিদ্রোহৰ জুই
 দাসত্বৰ শিকলি ভাঙি চিঙি
 ক্রুদ্ধবক্ষ জীবনৰ গান উৰে
 আকাশে বতাহে -
 হে সন্তা সুন্দৰ
 তোমাক শতাব্দে নমস্কাৰ ।

(প্রকাশিত)

কোন তুমি

জুই নজলাবা কোমল হিয়াত
 পলে পলে হয় হাঁহাঁকাব
 তুমিতো নাজানা কি দবে হয়
 জলি জলি চাবথাব ।
 তোমাক দেখাব পবা ফুলনিত কলো থই
 কেতিয়াবা হেকউরা বুলি ;
 বহাগৰ মধুদিনত অঞ্জলী পৰশমনি
 পূববী টানিলে কুলি ।
 তুমিতো নিদিলো মৰমী হিয়া
 মন আকুলা হলো ।
 যৌৱনৰ লালিমাৰে মন মুহিলা
 ক'ব তুমি আজলি তবা ?
 তুলিকাৰে মই আকিলো তোমাক
 দুখনি চৰণ চুই
 মটি দিওঁ মাথোঁ ছববি মুকুতা
 মনৰ বেদনা কৈ
 চিকুন ৰূপেৰে মাৰিলো হাঁহি
 স্তম্ভভ শুনিলো বজোৱা বাঁহী
 গবখীয়াই বায় বাঁহী
 গীতৰ লহবে লহবে
 মন মোৰ ছাটিফুটি ।

বেদনাৰে ধাব কৰা তৰোৱাল

ধিৰিকিখন মেলি দিলোঁ
 দেখিলোঁ এখন নিৰ্জ্জন ঠাই
 শ্বাস্থত
 ফাগুনৰ নিলাজ বা'জাক সোমাই আহিল
 লগতে কাবোবাৰ হাঁহিব চিন্ফণী
 কিবা বিদ্রুপৰ যেন লাগে
 চকুৰ আগত ভাহি উঠিল
 কেই জনমান ভাৱবীয়াৰ ছবি
 হাতত তৰোৱাল
 যি খনি তৰোৱাল বেদনাৰে ধাব কৰা
 আঁতৰত টিম্বিক টাম্বাকৈ এটি চাকি জলি আছে
 ভালে লক্ষ্য কৰি
 সি এপাহ বিহ সনা কাঁৰ মাৰিছিল
 কিন্তু ভ্ৰষ্ট
 ক্ৰোধ
 তাৰ চকুহাল জলি উঠিছিল
 জুইৰ শিখাৰ দৰে
 নিমিষতে মাৰ গ'ল
 ঠুংকা যৌৱনৰ দৰে ।

(3)

(১১)

ভাগ আজি
দেশৰ সুসুপ্ত জনতা
বৰষাৰ বিদ্রোহী মেঘৰ দৰে
বিজুলীৰ চিক্‌মিকনিত
অস্ত্ৰ বিছাৰি আনি
শোষিত শ্ৰেণীক
নাশ কৰ ।

(२)

শান্ত হৈ থকা
সেই সাগৰ খন
কজ মূৰ্তি ধারণ কৰি
সৃষ্টি কৰিলে এটি জোঁৱাবৰ
আৰু সোৱা
জহাজখন ধ্বংস কৰিলে ।

(৭)

জোনব শীতল পোহবত
জিলিকে কাব ছবি ?
তোমাৰ ? মোৰ ?
নহয় নহয়
সেয়াভো ছবি নহয়
জলন্ত অগ্নিশিখা
জ্বলিছে বিপ্লব অনল শিখা ।

(சாஸ்திரம்)

(গণভদ্র প্রকাশিত)

(७०) (८५)

স্মৃশীভেদ আন্ধাবত
 যৌবনৰ লালিমা
 বৈ ঘোৱা বিব্ বিব্
 স্মৃধুৰ সুৰে
 যৌবনৰ নিজৰাত
 স্মৃতি বোৰ ঠেকা খাই
 অন্তৰ যেন ফেনিল ১

চোষা

চাই থাকা

অন্তর্য পাত খিলা

কেনেকৈ জবিছে

অবশ্য বস্তুত যেন

তুমি উটি আহিছা — + —

ଆଶୀ

আহি থাকা

মৃসী ভেদে আক্কাবত

গলিয়ে গলিয়ে

१५ शाकिम

যৌবনৰ সাৰ্থকতা বিছাৰি

পড়ুমৰ পাপৰি সৰে ।

— X —

(05) 50

‘উল্কাপাত’ শব্দ

আজি মই সপোন বচা নাই
সপোন দিঠক বাস্তব
ইয়ে হয় জানো
এটি এটি ফুল
অগ্নিদীপাত তুলিব জানো
বিদ্রোহী মিঠা সুব
শত অশ্রুজল আজিও মচ যোৱা নাই
বাইন নদীৰ দৰে বৈ আছে
ডেউকা ভঙা চবাই
উৰি যাব বিচাবে
কিন্তু থমকি বয়
শিলপৰা কপোঁ দেখি
নবেশ্বৰ মাহৰ উল্কাপাত
বৰ বেছিকৈয়ে হৈছিল।

— + —

প্ৰেমতাজ

জীৱনটোক আক কিমান কষ্ট দিব
জয়াৰ দৰে চকুলো কিমান টুকিবা ?
প্ৰেম আকুলা গদাপাণি
সোঁৱা জেবেঙা পথাৰত
আক —
বিষাদ বেদনা ভৰা
জয়াৰ কৰণ অনুবোধ
জীৱনটো আক কিমান কষ্ট দিব ?

(৩২)

কবিতা

প্ৰেম

সুখৰ সন্ধান মোৰ
অজানিতে পাৰা মাথ
যদি শুনা কান পাতি
ফাগুনৰ বলিয়া বতাহত
মাথৰ বিহনে আজি
জগত মক প্ৰায়
সেই কথা জানিবা নিশ্চয়।

স্বদেশ প্ৰেম

নোশোভে এই মালা
মালাগে তহঁতৰ
মুণ্ড মালা
নবাধমৰ সেই বিজয়ী মালা
দুখীয়াৰ হাড়েৰে গঠা

ধনীৰ জীৱন কেবল
ধনৰ জীৱন
কিনিব পাৰে
পশুৰ দৰে
দুখীয়াৰ গোটেই জীৱন।

— O —

(“গণতন্ত্ৰ”ত প্রকাশিত)

(৩৩)

অগ্নি গায়ক কণ্ঠকল্প কিয় ?

নাই নাই আজি অগ্নি গায়ক
 অগ্নি বীণাত নাবাজে বিদ্রোহী গান
 মাথো আছে তার অমিয়া জোকাব ।
 বাক্য মূহ মূহ হুগুনে কেঁপে
 শুনিব বিছাবে বিদ্রোহী গান
 নিবিছাবে আজি প্রেমময় গীত
 আজি বিদ্রোহী গানেবে ধুবাব ধবগী ।
 সজল নিশাওঁ থমকি বওঁক অতি সাবীকা
 হিয়াত জাগক জাতীয় চেতনা ।
 নাই নাই আজি অগ্নি গায়ক
 আছে যদি তার কণ্ঠ কল্প ।
 আকাশত সৌরা বজ্রপাত, উল্কা, ধুমকেতু
 পৃথিবীত তার উজ্জলতা নাই
 নকবে নকবে ভয় করে
 হিংসা বিদ্বেষ আক বহুতো
 অতীত আজি নাই নাই
 বিস্মৃতির অটল গহবরত লীন হয় ।
 বিদ্রোহী গীত গাই
 কত গায়ক গৈছে ভাগবি
 শেষ হোবা নাই মানুহব দলাদলি ।
 শত শতাব্দে বজ্জেবে

লিখা আছে বিদ্রোহী শ্লোগান
 ডাক আজি মাতিব কোনে ?
 শত শতাব্দে মাতে আজি
 বন্ধুত্ব পাতিবলৈ
 আমাব ক্ষত বিক্ষত দেহেবে ।
 কিন্তু আমি তাক প্রত্যাখান কবিছো ।
 অতীত আজি নোরাবে যাব
 শেষ হৈ
 সেই বল বাহুত বান্ধিবলৈ
 আগুতাই যাব নতুন পুরুষ ।

(প্রকাশিত)

